

POSUDEK

vedoucí na diplomovou práci

Jméno a příjmení: Eva Závůrková

Téma práce: Motivace k učitelské profesi

Eva Závůrková se ve své výzkumně zaměřené diplomové práci rozhodla sledovat motivaci učitelů k jejich profesi, její proměny během profesního života i okolnosti, které ji ovlivňují v pozitivním i negativním smyslu. Problematika učitelství a učitelské profese patří mezi ty, které jsou v posledním desetiletí velmi často diskutovány mezi odborníky i v laické veřejnosti. Paradoxně však za tuto dobu nevzniklo příliš mnoho publikací, jejichž cílem by bylo téma motivace k učitelství prozkoumat z pohledu těch, kteří si tuto profesi zvolili. Předložená diplomová práce otázku motivace k učitelství nahlíží prostřednictvím hloubkových semistrukturovaných rozhovorů, které umožňují zachytit i některé překvapivé a dosud málo diskutované souvislosti.

Diplomová práce je členěna na teoretickou a empirickou část. Teoretická část sestává ze dvou hlavních kapitol. V první z nich se autorka zaměřuje na profesi učitele, na její současnou podobu, zabývá se otázkou kvality učitele a předkládá i nejčastěji uváděné typologie učitelů. Dále zde popisuje typické fáze profesního vývoje učitelů. Druhá kapitola směřuje přímo k tématu motivace k učitelství. Autorka se v ní zabývá volbou této profese, motivací i demotivací z hlediska setrvání v ní a také otázkou jak pracovat s narůstající demotivací k jejímu výkonu.

Stěžejní část této diplomové práce však představuje kvalitativní výzkum, v němž autorka oslovila 14 učitelů (10 žen a 4 muže) a prostřednictvím hloubkového semistrukturovaného, narativně zaměřeného rozhovoru a pomocí záznamového archu (zaměřeného na zjištění míry dílčích složek profesní motivace) a časové osy (určené k časové detekci významných změn v profesním životě) získala imponující množství kvalitativního materiálu. Nashromážděná data, analyzovaná metodou tematické analýzy, následně porovnávala se dvěma výzkumnými otázkami (otázka po motivačních a demotivačních okolnostech učitelské profese).

Je třeba uvést, že se jedná o diplomovou práci velmi dobré úrovně z hlediska originality jejího pojetí, teoretického zpracování i metodologie výzkumu. Nadprůměrná kvalita se týká také interpretací nálezů, z nichž mnohé přinášejí zajímavé a cenné poznatky. Autorka vychází z dostatečného množství relevantní české i zahraniční odborné literatury, čerpá také z českých a zahraničních časopiseckých studií. Ve zvolené problematice se dobře orientuje. K bibliografickým informacím přistupuje vysoce tvořivě: převzaté poznatky porovnává se současnou situací ve školství a eventuálně poukazuje na jejich limitovanou platnost. Jedná se celkově o práci veskrze autorskou a originální, která je psána čtivě a má dobrou jazykovou úroveň.

K výzkumu bylo využito několik výzkumných nástrojů, jejichž pomocí se autorce podařilo zachytit materiál vztahující se ke zkoumané oblasti z několika hledisek. Interpretace výsledků tak vytváří plastický obraz profesní motivace a demotivace zkoumaných učitelů i jejich profesního vývoje. Díky tomu data reflektují i dopad některých významných změn, jimiž prošlo české školství v posledních desetiletích, na profesní spokojenost učitelů. V diskusní části autorka porovnává vlastní nálezy s výzkumnými otázkami i s informacemi uváděnými odbornou literaturou. Výzkumné nálezy doplňují známé informace o některé velmi podstatné

dílčí poznatky, přinášejí však i několik překvapivých zjištění a otevírají také další otázky. Na základě studia odborné bibliografie a vlastního výzkumu autorka v závěru nastiňuje vlastní souhrnný koncept vztahu mezi postojem společnosti ke školství, jeho kvalitou a úrovní vzdělanosti posledních generací.

Otázka k případné diskusi u obhajoby: jakým způsobem mohou být výzkumná data ovlivněna specifickým výběrem výzkumného souboru (tedy souborem tvořeným pedagogy, kteří souhlasili s účastí na výzkumu zaměřeného na motivaci a demotivaci k učitelské profesi)?

Je třeba uvést, že předložená diplomová práce svou informativností, vysoce originálním pojetím, komplexní koncepcí výzkumu a dobrou úrovní zpracování nálezů patří jednoznačně mezi diplomové práce s vysokou kvalitou.

Vzhledem k výše uvedenému navrhuji její hodnocení klasifikačním stupněm

„výborně“.

Doc. Pavlína Janošová, Ph.D.

V Praze dne 30. 7. 2018